

Kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaosto 24.04.2023 § 31

§ 31

Valtuustokysymys rakennusosien kierrättämisestä purkutöiden yhteydessä, esimerkkinä kaupungintalon purku (Kh-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Pyy Vesa
Martinsen Kimmo
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaosto esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Jouni J. Särkijärven 12.11.2022 jättämään valtuustokysymykseen rakennusosien kierrättämisestä purkutöiden yhteydessä, esimerkkinä kaupungintalon purku ja toteaa sen loppuun käsitellyksi. Vastaus toimitetaan tiedoksi muille valtuutetuille valtuuston seuraavan kokouskutsun yhteydessä.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaosto:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valtuustokysymyksen sisältö

Valtuutettu Jouni J. Särkijärvi on esittänyt 12.11.2022 päivätyn kysymyksen Rakennusosien kierrättämisestä purkutöiden yhteydessä, esimerkkinä kaupungintalon purku.

Kysymyksessä tuodaan muun muassa esiin, että rakennusten purkamisen vahingollisuudesta ilmastonmuutoksen kannalta on nykyisin vahvaa tutkimustietoa. Purkamisen yhteydessä aikaistuu se osa rakennuksen rakentamisen hiilijalanjäljestä, joka muutoin olisi kuoletettu rakennuksen teknisen käyttöiän loppuajankana. Purkamisen kielteisiä ilmastovaikutuksia voidaan vähäisessä määrin lieventää kiertotalouden keinoin.

Rakennusten purkamisen yhteydessä parasta kierrättämistä on ottaa talteen kiintokalusteita ja rakennusosia, jotka voidaan sijoittaa uudisrakentamiseen. Pelkkä purkujätteen uudelleenkäyttö on ympäristötaloudellisestiparia kertaluokkaa heikompi ratkaisu.

Rakennusosien kierrättäminen edellyttää paneutumista asiaan ja vaivannäköä. Sitä ei voi ulkoistaa sellaisille purkufirmoille, joiden osaamisessa ja teknisissä välineissä on keskeistä rakennuksen pilkkominen ja kuormaaminen pois vietäväksi.

Hyväksytyjen periaatteiden mukaan "Espoo toimii kiertotalouden tavoitteiden toteuttamisen esimerkkinä."

Valtuustokysymyksessä kysytään, paljonko muuhun käyttöön kelpaavia kiintokalusteita ja rakennusosia otettiin kierrättämistä varten talteen kaupungintaloa purettaessa ja kuinka suuri osa muusta purkujätteestä ohjattiin uudelleen käytettäväksi.

Vastaus valtuustokysymykseen

Espoon kaupungin (Tilapalvelut-liikelaitoksen) sitoumus Kestävän purkamisen Green Deal-sopimus ohjaa kaupungin purkukampanoiden toimenpiteitä ja sopimuksessa asetetut mittarit ohjaavat noudattamaan siinä asetettuja menettelyitä. Menettelyssä mm. raportoidaan purkukampanoiden materiaalmäärät ympäristöministeriölle. Menettelyyn sisältyy myös purkamista edeltävä purkukartoitus ja purettavien materiaalien luettelointi sekä tietojen vienti verkkopohjaisille vaihdanta-alustoille kierrätykseen soveltuvien materiaalien osalta. Purkuliikkeillä on myös omia suoria kanaviaan uusiokäyttöön ja kierrätykseen soveltuville materiaaleille. <https://sitoumus2050.fi/kestavapurkaminen/>

Kiertotalouden kehittämisen päävastuu Tilapalvelut-liikelaitoksessa on rakenneyksikössä, jonka vastuulla on rakennusten purkamisen läpivienti. Alan kehittämistä seurataan ja pyritään olemaan mukana kiertotalouden kehittämisessä.

Yleensä ennen purun aloittamista kaupungin käyttäjätoimiala hyödyntää ensi kaiken tarvitsemansa. Kaupungintalon kohdalla vanhojen irtokalusteiden osalta toimitettiin niin, että metalliosat irrotettiin kalusteista ja toimitettiin metallikierrätykseen ja puuosat toimitettiin energijätteisiin. Tämän jälkeen kilpailutuksen voittanut purku-urakoitsija vastasi muusta purkuun liittyvästä kierrätyksestä.

Kaupungintalon materiaalien kierrätys on toteutettu seuraavasti:

- 1) Betoni, tiili, kivennäislaatat ja keramiikka lajiteltiin mahdollisuuksien mukaan jätelajeittain vastaanottopaikoille, jotka ovat olleet MARA/ympäristöluvullisia hyötykäyttöpaikkoja. Vastaanottopaikat ovat sijainneet Espoossa, Hyvinkäällä, Sipoossa ja Vantaalla. Lajitellut materiaalit on käytetty maanrakentamiseen, kierrätetty määrä oli 15 258 tonnia.
- 2) Bitumi ja kattohuopa kierrätettiin vastaanottopaikalle Asfaltti-Kallio, Peab. Materiaali hyötykäyttettiin asfaltin raaka-aineeksi, määrä 20 tonnia.
- 3) Kyllästämätön puu kierrätettiin vastaanottopaikalle Purkupiha Oy, Lahti, ja sieltä edelleen Tarpaper Oy, Lahti. Jätteen käyttötapa energiakäyttö polttamalla, määrä 20 tonnia.
- 4) Metallikierrätettiin vastaanottopaikoille Kuusakoski Oy, Uninova Oy, Hamina ja Cronimet Finland Oy, Loviisa. Jätteen käyttötapa sulattoon ja uudelleen käyttöön, määrä 710 tonnia.
- 5) Ikkunalasi kierrätettiin Uusioaines Oy:lle Forssaan, vaahtolasin raaka-aineeksi

- 6) Kipsilevyt kierrätettiin Saint Gopain Oy, Kirkkonummi, kipsilevyn raaka-aineeksi.
- 7) Muovit, paperi ja kartonki menossa energialaitokselle energiapolttoon.
- 8) Mineraalivillaeristeet kierrätettiin Lappeenrantaan kaatopaikan rakenteisiin. Näistä ei ole vielä raportoitu massamääriä.

Meneillään on hankintakeskuksen kanssa yhteistyössä uusi purkuhankkeiden puitesopimuksen hankinnan valmistelu. Hankinnassa valitaan rakennusten kokonaispurkuun palveluntuottajat, joiden kanssa tehdään hankinnan kokonaispalveluja käsittävät sopimukset. Palveluntuottajan päätehtävinä on purkumateriaalin kierrätysprosessin kokonaissuunnittelu, kumppanuusverkoston hallinta, purku-urakan ja materiaalin hallittu kierrätys sekä viranomaiskäsittelyä vaativien lupien hankinta- ja tuotehyväksyntä. Tavoitteena on purettavien rakennusten korkea kokonaiskierrätysaste (yli 70%).

Kehitystavoitteena on kehittää purkuhankkeita siten, että materiaalien kokonaiskierrätysaste on sopimuskauden päätyttyä kasvanut yli 70 % lähtötilanteesta.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustokysymys, rakennusosien kierrättämisestä purkuosien yhteydessä, esimerkkinä kaupungintalon purku, Särkijärvi Jouni

Tiedoksi